

Zborový list

POPRADESKÝCH EVANJELIKOV

číslo II / 2017

MAREC - APRÍL

SLOVO O KRÍŽI

Lebo slovo o kríži je bláznovstvom pre tých, čo hynú, nám však, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou. (1K 1,18)

Slovo o kríži je zvesť o Ježišovi Kristovi, ktorý bol ukrižovaný. Smrť ukrižovaním bola určená len pre ťažkých zločincov a rebelov. Mala odsúdeného maximálne ponížiť a zbaviť ľudskej dôstojnosti, keď odsúdených pribíjali na kríž zbičovaných a nahých. Toto hlboké poníženie, posmech a bolestnú smrť medzi zločincami podstúpil za nás Boží Syn. Boh na neho vložil nepravosti všetkých ľudí všetkých čias. On, nevinný, znášal trest za nás vinných, aby sa nám naše viny už nepočítali.

To je pre nás dobrá správa, evanjelium. Naše viny, ktoré ležali medzi nami a Bohom ako hlboká priepasť, preklenul Kristov kríž a otvoril nám cestu k Bohu. Kríž sa nám tak stal symbolom Božej lásky k nám. My, ktorí sme v túto Božiu lásku uverili, spoznali sme, že zvesť o kríži je Božou mocou, ktorou Boh zachraňuje človeka ku životu v láske, viere a nádeji.

Takto obdarení, z Božej milosti, smieme prežívať hlbokú radosť a pokoj vo svojom srdci a vďačnosť voči Bohu. Takto obdarení máme odvahu nasledovať Ježiša v jeho láske k blížnym i k Bohu. Takto obdarení sme si vedomí toho, že čo sme a máme, je Boží dar. Nemáme sa čím chváliť, iba Kristovým krížom.

Libor Bednár, zborový farár

MODLITBA

Mária Benková

Pane Ježiši, napriek Tvojej nekončnej láske, добрote a starostlivosti o nás, my Ti často dávame mnoho dôvodov na zármutok. Veď koľko pochybností je v našich srdciach! Prosíme, daj nám silu, aby sme nikdy nestratili pravú vieru, ktorá nežiada stále dôkazy o Tvojej moci, láske a milosti.

Dopraj nám pokoj, aby sme si dokázali uvedomiť a ceniť vnútornú slobodu Božích detí od hodnôt tohto sveta. Prosíme, požehnaj pôstny čas, aby to bol čas našej skutočnej vnútor-

nej očisty a obohatenia nášho vnútra... aby rástol počet tých, ktorí Ťa prijmú do srdca ako svojho jediného Spasiteľa a Vykupiteľa a raz dosiahnu to, čo si svojou smrťou a vzkriesením pripravil pre svojich verných.

Pane, Tebe chceme vyznávať svoje hriechy, od Teba sa chceme učiť oddanosti a láske k nášmu nebeskému Otcovi. U Teba chceme hľadať silu, milovať svojich blížnych, ale aj svojich nepriateľov. Prosíme, len Ty buď náš Vodca a Pán! Do Tvojich svätých rúk sa vkladáme, Tvoje meno nech je oslávené všetkými nami. Amen.

UDALOSTI V CIRKEVNOM ZBORE

Zuzana Hybenová

Na večerných službách Božích v **Predpôstnu nedeľu 26. februára**, sme si pripomenuli prvé výročie konania služieb Božích na Sídlišku Juh. Začínali sme 7. februára 2016, tiež v Predpôstnu nedeľu. Malé spoločenstvo 15 až 20 cirkevníkov ďakuje Pánu Bohu za možnosť stretávať sa pri Božom slove a aj bratovi farárovi Michalovi Findrovi za ochotu viesť tieto služby Božie. V modlitbách prosíme, aby pribúdalo tých, ktorí túžia po Božom slove a využijú možnosť účasti na nešporných službách Božích na sídlisku, v blízkosti svojho bývania. Nech nám Pán Boh pomáha.

V **utorkové odpoludnie 7. februára** sme sa zišli do zborovej miest-

nosti na film Poklady pod snehom. Je to veľmi poučný film nielen pre deti, ale aj pre dospelých, zasadený do rámca krásnej alpskej prírody. Najprv hovorí o závidi a zlom konaní, ktoré hlavného hrdinu (10 až 12 rokov) nakoniec veľmi trápi. Postupne sa mení a chce svoje zlé činy napraviť. Je samotár, ale stretáva sa so starším mužom, tiež samotárom v horách. Ten mu zverí veľkú čiastku peňazí a chlapec peniaze využije na operáciu pre iného chlapca, ktorý si pre neho zlomil nohu. Toto vykoná aj za cenu ohrozenia svojho života, aby darovanými peniazmi zaplatil operáciu. Nakoniec sa teší so zdravím svojho kamaráta. Premietať filmov s duchovnou tematikou bude pokračovať. Pozývame všet-

kých milovníkov takýchto filmov do zborovej miestnosti. Termíny budú oznámené v kostole.

V roku 500. výročia reformácie máme možnosť poznať aj menej známych blízkych spolupracovníkov Dr. Martina Luthera. **Publikácia Daniely Hroncovej Faklovej Musel som byť kacírom** vyšla vo vydavateľstve Tranoscius. Podtitul knihy spresňuje: Konrád Cordatus – posol Lutherovej reformácie. Pre nás je Cordatova osobnosť zaujímavá, lebo v čase začiatku reformácie bol kazateľom v stredosloven-

ských banských mestách Kremnica, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Zvolen. Cordatov život a pôsobenie v Uhorsku (v Budíne a na území dnešnej Slovenskej republiky) i v Nemecku bol doteraz málo prebádaný. Veľmi vzácny pre neho bol pobyt vo Wittenbergu počas štúdia na tamojšej univerzite i spolupráca s reformátorom Lutherom. V knihe sa čitateľ dozvie aj o ťažkostiach, s ktorými sa stretával pri hlásaní reformačných myšlienok i o ťažkom vyrovnaní sa so stratou syna a manželky. Kniha je zaujímavá, hodno si ju prečítať.

TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA JEDNOTU KREŠŤANOV 2017

Zuzana Valeková

Kristova láska nás pobáda k zmiereniu (2K 5,14 Katolícky preklad) / Láska Kristova totiž spája nás (2K 5,14 Evanjelický preklad) – tieto slová apoštola Pavla slúžili ako hlavné motto celého Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2017, ale aj ekumenickej pobožnosti v tom týždni, konanej v nedeľu 22. januára v Evanjelickom kostole Svätej Trojice v Poprade-Veľkej.

Domáci zborový farár Jozef Vereščák na úvod privítal všetkých ako vzácných hostí a prosil Pána Boha, aby požehnal toto spoločenstvo, aby sme mali k sebe navzájom bližšie. Povedal tiež, že v tomto roku si mnoho kresťanov a cirkví pripomenie 500. výročie Luherovej reformácie a apoštol Pavol nám pripomína,

že Boh nás skrze Pána Ježiša Krista zmieril so sebou a že nás láska Kristova pobáda ku službe zmierenia.

Po tomto úvode nasledovala modlitba za jednotu kresťanov k Duchu Svätému, ktorý nás môže zjednotiť, lebo my sami so svojimi vlastnými prostriedkami nemôžeme byť úspešní.

V ďalšej časti prítomní vyznali, že sme rozdelení vlastnou vinou – v dejinách cirkvi bolo množstvo hnutí obnovy, ktoré mali viesť k obráteniu sa k Ježišovi Kristovi, ale, napriek dobrým úmyslom, viedli tieto hnutia ku rozdeleniu. Zhromaždenie vyznalo našu vinu a prosili sme o odpustenie a uzdravenie zranení. Vyznaním hriechov spoznáваме, že ony stoja medzi nami ako múr rozdelenia; sú to najmä: nedostatok lásky, nenávisť a pohrdanie, ohováranie, prenasledovanie, náboženské

vojny, rozdelenie, zneužívanie moci, izolácia a odlúčenie, pýcha. Po vyznaní hriechov sa celé zhromaždenie modlilo za ich odpustenie, za naše uzdravenie a zjednotenie. Vy-
 menované hriechy boli napísané na kameňoch (boli zhotovené z papie-
 rovénych škatúl) múra, ktorý nás na-
 vzájom delí. Laici z jednotlivých
 cirkví, ktorí názorne vytvorili delia-
 ci múr našich hriechov, ho o chvíľu
 rozobrali a prestavali na kríž – sym-
 bol kresťanstva – ktorým nás zjed-
 nocuje za naše hriechy ukrižovaný
 Pán Ježiš Kristus. Potom nasledovali
 chvály a vďakyvzdanie v podaní du-

chovných zástupcov zúčastnených
 cirkví, liturgia Slova, spoločné vy-
 znanie viery, modlitby laikov z jed-
 notlivých cirkví a spoločne odrieka-
 ná Modlitba za jednotu kresťanov a
 Pánova modlitba... toto všetko bolo
 popretkávané piesňami spevokolov
 zúčastnených cirkví.

Na záver tejto pobožnosti, a ňou vy-
 tvoreného milého rôznorodého spo-
 ločenstva kresťanov, bola vyhlásená
 zbierka/ofera a účastníci boli pozva-
 ní na malé občerstvenie do priestorov
 evanjelickej fary v Poprade-Veľkej.

Pán nech žehná všetky úprimné
 snahy o jednotu kresťanov!

NÁRODNÝ TÝŽDEŇ MANŽELSTVA 2017

Michal Findra, námestný farár

V piatok podvečer 17. februára sa v našej vynovenej zborovej miestnosti stretli manželské páry na

program, ktorý súvisel s témou Národného týždňa manželstva – Spolu na ceste. Úvodné zoznamenie nám prinieslo prekvapenie v podobe hostí z Prahy, ktorí práve v ten-

to deň oslavovali 50-te výročie svojho manželstva. Tešili sme sa, že ho mohli osláviť spolu s nami.

Povzbudenie z Biblie sme mali skrze domácnosť Štefanovu, ktorú apoštol Pavol kladie za vzor kresťanskej obetavosti a služby. Potom sme hovorili o príbehu manželov Müllerovcov z Bristolu, ktorí sa v 19. storočí starali o siroty. George Müller v svojom vyučovaní pre manželov predstavil štyri body pre šťastné manželstvo: 1. obaja sme s Božou milosťou nasledovali jediný životný cieľ – život pre Krista; 2. boli sme požehnaní množstvom práce, ktorej sme sa s Božou milosťou naplno oddali a veľké množstvo práce zväčšovalo naše šťastie; 3. hoci sme boli poriadne zaplnení, nedovolili sme povinnosti, aby narušili starostlivosť o naše duše a vždy pred prácou sme sa pravidelne modlievali a čítali zo Svätého písma; 4. nakoniec to najpodstatnejšie: dlhé roky sme sa modlievali každý sám, spolu a aj s rodinou.

Aj prítomné manželské páry sa pokúsili spísať svoje odporúčania ako povinnú výbavu na cestovanie manželstvom:

K+A: vedieť si jeden druhého vážiť, číť, milovať; čo Pán spojil, človek nerozlučuje; Božie požehnanie na každý deň – modlitba; múdrosť – Jak 3,14-18; dokonalá láska – 1 K 13; sobáš a rozvod – Mt 19,3-9; Božia láska – J 3,16; najväčšie prikázanie – Mt 22,36-40; vzťahy – Ef 5,22-6,4.

Z+M: láska; pochopenie; tolerancia; trpezlivosť.

K+M: vzájomná úcta; porozumenie, ohľaduplnosť; vedieť si odpúšťať; pomoc jeden druhému; hlavne život vo viere; motto: viera, nádej, láska to troje, ale najkrajšia je z nich láska.

L+R: dodržiavať sľub manželstva, ktorý sme si dali pred Bohom – ľúbiť sa v dobrom aj zlom; zostávať v živom kontakte s Pánom Bohom; veľa spolu komunikovať; málo pozeráť telku; veľkodušnosť; čítať si spolu Písmo sväté.

A+J: tolerancia, rešpekt; láska; a tiež niekedy pevné nervy.

A+M: odpúšťať, nehádať sa, všetko zjesť bez hundrania; nedávať dôraz na majetok a peniaze; spolu aj s deťmi sa modliť a čítať Bibliu.

K+J: vytrvalosť; nehnevať sa, a ak áno, tak nech to netrvá dlho – radšej si problémy vysvetliť, ako chodiť „ofučaný“; modliť sa za seba navzájom, aby sme vydržali byť spolu.

Všetky manželské páry dostali malý darček, ŠPZ-tku, na ktorú sme si dopísali naše mená a počet rokov čo sme spolu na manželskej ceste. Naše stretnutie bolo plné aj radostného spevu mnohých mládežníckych piesní.

Keďže nám bolo spolu veľmi dobre, a chceme aby to pokračovalo, pozývame aj ďalších manželov (môžu prísť aj s deťmi) na stretnutie rodín, ktoré bude vždy cca raz mesačne – najbližšie **17. marca a 21. apríla vždy o 17:30 h.**

ÚSMEVNE NA HODINÁCH NÁBOŽENSTVA

Michal Findra, námestný farár

Na vyučovaní evanjelického náboženstva sme sa po Novom roku venovali životu Mojžiša a Božiemu pôsobeniu skrze tohto Božieho muža. Pri tom sme zažili dva momenty na zamyslenie aj na pobavenie.

Na jednej hodine ma, celkom milo, deti oslovili: pán faraón. Asi pod vplyvom príbehu o Mojžišovi v Egypte, kde vládol faraón, som sa aj ja na chvíľu stal z farára faraónom. Dobré sme sa na tom zasmiali. Ak však budeme uvažovať ďalej, je v tom aj dávka smutnej pravdy – ak sa niekedy z farára stane faraón, je to potom riadna bieda, keď chce všetkým vládnuť a rozkazovať. Pán Ježiš nás učí: Ten, kto chce byť medzi vami prvý, nech je vašim služobníkom. Nemáme jeden druhému vládnuť, ale posluhovať vo všetkej milosti Božej. Prosíme Pána Ježiša,

aby sme boli viac ako slúžiaci farári a nie ako vládnuci faraóni.

Druhýkrát sa stalo, že na hodine padla otázka, prečo máme v nadpise napísané dva metre. Spýtal som sa detí, kde tam máme tie dva metre a jeden chlapec na to: však tu je napísane 2M – to je dva metre. Nám, čitateľom Biblie, je zrejmé, že skratka 2M je označenie jednej z kníh Biblie, a to Druhej Mojžišovej, kde je zaznamenaný príbeh o Mojžišovi. Ale deťom, ktoré nechodia do kostola a prídu len na náboženstvo, je to cudzie. Musel som sa nad tým usmiať, ale opäť som sa aj zamyslel. Dnes naozaj niektorí ľudia vedia veľmi málo o Pánovi Ježišovi, o Písme svätom a o pravom kresťanstve. Preto naša úloha je trpezlivo a pokorne im všetko vysvetľovať a vyučovať ich. Nech nám v tom náš Spasiteľ mocne pomáha.

Zuzana Hybenová

Modlitebné stretnutia Svetového dňa modlitieb (SDM) sa každoročne konajú v prvý piatok v marci vo viac než 170-tich krajinách sveta. Majú spoločné poslanie: poznávať – modliť sa – pomáhať. Program stretnutí pripravujú ženy vždy z inej krajiny, v tomto roku ženy z Filipín. Téma SDM bola: Som k tebe nespravodlivý. Téma bola založená na biblickom texte 4M 27,1-11, ktorý pojednáva o piatich Celofchádových dcérach a ich požiadavke na dedičstvo po svojom otcovi. Pri príležitosti konania SDM zúčastnené ženy lepšie spoznajú krajinu, v ktorej boli pripravené texty SDM. V krátkosti si Filipíny predstavme aj my.

Filipínska republika je ostrovná krajina v Juhovýchodnej Ázii s hlavným mestom Manila. Rozprestiera sa na 7 107 ostrovoch v Tichom oceáne. Ostrovy sú rozdelené na tri ostrovné skupiny podľa troch hlavných ostrovov: Luzon, Visayas a Mindanao. Na štátnej zástave ich symbolizujú tri hviezdičky. Obývaných je približne tisíc ostrovov. Jedenásť ostrovov predstavuje 95 % územia Filipín. Nachádzajú sa v tichomorskom ohnivo kruhu, kde sú veľmi časté zemetrasenia a sopečné aktivity. Často sa vyskytujú aj tajfúny, najznámejší je Yolanda z 8. 11. 2013, ktorý bol v histórii najhorší a vyžiadal si tisíce životov.

Klíma je tropická, zvyčajne horúca a vlhká. Filipíny majú dve ročné obdobia. Od novembra do februára prináša zimný monzún chladnejší vzduch. Najteplejší mesiac je máj, najchladnejší je január. Vplyv klimatickej zmeny sa prejavuje rastúcim počtom ničivých búrok a dlhšími obdobiami sucha.

Krajina bola kolóniou najprv Španielska a potom USA a Japonska. Manila sa 4. 6. 1946 stala hlavným mestom novovzniknutej nezávislej Filipínskej republiky. Hospodárstvo sa vo veľkej miere spolieha na príjmy zo zahraničia, posielané vlastnými občanmi, ktorí pracujú po celom svete. Odhaduje sa, že v zahraničí pracuje 15 – 20 miliónov Filipíncov.

Filipíny majú 100 miliónov obyvateľov, skupina do 14 rokov tvorí 35 %, ľudia nad 65 rokov iba 4,1 %. V krajine sa hovorí 120 až 170 jazykmi. Národný jazyk je filipínčina a druhý úradný jazyk je angličtina. Deti začínajú chodiť do školy vo veku štyroch rokov a niektorí končia vysokou školou.

Náboženské zloženie historicky ovplyvnila španielska nadvláda. Filipíny sú kresťanská krajina. Prevažujú rímski katolíci, sú tu aj protestanti a Nezávislá filipínska cirkev (katolícka nezávislá na Ríme). Neprijali vo väčšej miere hinduizmus ani budhizmus. Na ostrove Mindanao žijú aj moslimovia, asi 5 %.

Dnešné Filipíny sú poľnohospodárska, na export orientovaná a od

importu závislá krajina. Väčšina filipínskych žien je chudobná a sú zraniteľné voči vykorisťovaniu a zneužívaniu. Väčšinou robia ako pomocnice v domácnosti. veľa sa narobia a zo zárobku sotva vyživlia svoju rodinu.

Podľa svedectva dobrovoľníčky na Filipínach, ľudia nemajú veľa, ale sú šťastní. Sú tam silné rodinné vzťahy. O starých ľudí sa postará rodina. Na ostrovoch je veľká vlhkosť, pestujú ananás, mango, papáju a ryžu. Nechovajú dobytok, dovážajú sušené mlieko z Číny. Bielizeň a šatstvo majú povešané,

nemôžu ho skladovať pre veľkú vlhkosť. Misionári, ktorí tam prichádzajú, ich učia remeslám. Keďže majú kvalitné drevo, zhotovujú najmä nábytok.

Filipínske ženy pripravili materiály pre SDM, aby ženy v ostatných krajinách poznali ich život, aby sa za ne modlili a aj zbierkami im pomohli pri riešení problémov s HIV AIDS, násilím na ženách a deťoch i obchodovaním s ľuďmi.

Do svojich modlitieb zahrňme aj prosby o pomoc pre ťažko skúšané ženy na Filipínach.

MORAVSKÍ BRATIA ZO SUCHDOLU

Michal Findra, námestný farár

Počas nášho rodinného výletu cez tohtoročné jarné prázdniny, sme mohli, z milosti Božej, navštíviť aj Múzeum moravských bratov v mestečku Suchdol nad Odrou. Bol to v mnohom obohacujúci zážitok, z ktorého načrtnem aspoň pár momentov.

Veľmi silný bol moment vernosti. Aj po storočnom prenasledovaní (1620 -1720) ľudia zostali verní podstate evanjelia, ako ho poznali z Písma svätého a vyučovania. Nemali kazateľov, nemohli sa zhromažďovať, ale stále sa medzi nimi tradovali kázne Jana Amosa Komenského, neustále spievali nábožné piesne a modlili sa.

Ďalej to bol moment prebudenia. V tom období temna v národe stačil impulz kazateľa Kristiána Dávída (r.

1723), ktorý im vykladal osem blahoslavenstiev a ľudia sa začali dopytovať a pátrať, ako môžu byť zachránení pre večnosť. Samozrejme, boli, tak povediac, „predpripravení“ čítaním a učením sa katechizmu, ktorý im napísal a poslal Komenský.

Dozvedeli sme sa mnohé ďalšie fakty, ale spomeniem ešte jeden moment z misie. Už v najskoršej histórii moravských bratov bolo evidentné, že veľmi vážne berú misijné poverenie, lebo poznali pravdu, že len to cirkevné spoločenstvo sa bude rozvíjať, ktoré koná misiu. Ak zoberieme do úvahy, že šlo o skupinu ľudí, čo by sa zmestili do jednej väčšej dediny, tak je prekvapujúce, že slúžili misijne po celom svete – Grónsko, Amerika (Indiáni), Surinam, Pannenské ostrovy, Škandinávia, Rusko, Labrador, Afrika, a iné. Misijná čin-

nosť je poznateľná doposiaľ, veď, napríklad aj naša misionárka Zuzana Pongen sa v Zambii stretala so zborom moravských bratov.

Ak máte internet, tak sa dá viac dočítať na stránke www.moravian.cz. História môže byť pre nás výzvou do súčasného života cirkvi. Ako budeme verní evanjeliu? Čo povieme ľuďom o ich najvútornejšej túžbe po večnej spáse? Kde je naša misia?

MISIJNÁ KONFERENCIA MISIE NA NÍLE

Zuzana Valeková

Slovenská pobočka Misie na Níle (MN) mala svoju tohtoročnú konferenciu 11. marca v Nitre v tamojšom Kresťanskom zbore s témou *Dám vám nové srdce a nového ducha do vášho vnútra* (Ez 36,26). Naš cirkevný zbor zastupovali H. Kotschová a Z. Valeková.

Na úvod mal k téme duchovné zamyslenie Ivan Elko, nitriansky evanjelický farár, ktorý povedal o Bohu, že v tomto texte potvrdzuje svoju suverenitu, keď nedokonalým ľuďom, napriek hriechnosti, dá (!) nové srdce a ducha, lebo On vo svojej suverénnej

láske robí všetko lepšie, inak a viac ako my. My však máme žiť a konať tak, akoby tejto pravdy nebolo, teda konať zo všetkých síl čo najlepšie!

Zástupcovia MN – Hany Studer, Emanuel Lippuner, Emanuel Hermann, Samuel Keil – v ďalšej časti predstavili projekty MN v Egypte, Tanzánii a Etiópii, ktoré sú veľké a vyžadujú si veľa zdrojov ľudských i finančných. Za všetkými aktivitami je však misia evanjelia Ježiša Krista v tomto moslimskom prostredí, kde deťom i dospelým chýba pocit, že človek je milovaný. Láska k blíznym je totiž hodnota dôležitá pre kresťanstvo a pracovníci MN ju ponúkajú. To je príťažlivé pre ľudí, preto k nim prichádzajú do kliník, do vzdelávacích zariadení, zariadení pre zdravotne postihnutých a iných.

Boh chce dať nové srdce a veľa-krát chce – Boh chce, aby domorodci mali čo jesť, aby boli sebestační, aby boli zdraví, aby mali budúcnosť... a Boh chce, aby aj títo ľudia boli spa-

sení. K tomu významne prispieva a naďalej chce prispievať MN, preto na prítomných apelovali, aby sa intenzívne modlili za pracovníkov MN

a za úspešnosť nimi realizovaných projektov... prosím, modlite sa aj vy, sestry a bratia!

VŠEĽUDSKÝ VÝZNAM LUTHEROVEJ REFORMÁCIE

Igor Kišš, profesor systematickej teológie (Tranovský ev. kalendár na rok 2017)

Keď v roku 2000 americký týždenník Time urobil zoznam desiatich osobností, ktoré najviac ovplyvnili druhé tisícročie ľudstva, na prvé miesto dal vynálezcu kníhtlače Gutenbergu. Prekvapenie prišlo na mieste druhom. Druhý človek, ktorý najviac ovplyvnil druhé tisícročie, bol podľa tohto týždenníka Martin Luther (1483 - 1546).

Vlastne, tak celkom to prekvapenie ani nebolo. Mnohí historici totiž hovoria, že novovek sa nezačal samotným objavením Ameriky v r. 1492, ako sa to niekedy zvykne uvádzať. Objavenie Ameriky ešte dlho potom nemalo väčší vplyv na ľudstvo. Skutočný novovek sa podľa niektorých historikov začal Lutherovým vystúpením 31. októbra 1517.

V súčasnosti je zjavné, že národy, ktoré prijali Lutherom podnietenú reformáciu, patria dnes k najvyspelejšim a najdemokratickejším národom sveta. Švédsko, Fínsko, Nórsko, Island a Dánsko sú krajiny formované dodnes jeho reformáciou. Pozitívny civilizačný a demokratický vplyv mala Lutherova reformácia aj na tie národy, kde sú evanjelici (prípadne protestanti vôbec) význam-

nou časťou obyvateľstva, ako je to vo Švajčiarsku, Holandsku, Škótsku, Anglicku a nakoniec aj v Spojených štátoch amerických. A pripomeňme si, čo evanjelici, hoci sú v silnej menšine, znamenali v dejinách nášho slovenského národa (štúrovci). Nemožno nepredpokladať, že je tu určitý vzťah medzi civilizačným rozvojom daných národov a ich protestantskou tradíciou.

A tak sa pýtame: Aké nové, svet formujúce, myšlienky priniesol Luther, že sa hovorí o jeho epochálnom význame pre druhé tisícročie? Myslím si, že to bolo preto, lebo Lutherovo dieło sa netýkalo len reformácie stredovekej cirkvi podľa vzoru Písma svätého a podľa apoštolskej cirkvi, ale bolo to pre nesmierny aj všeludský význam Lutherovho pôsobenia. Luther má čo povedať nielen pre teológiu, ale aj pre riešenie všeludských problémov. Luther načrtol niektoré úplne nové prístupy k základným otázkam existencie človeka vo svete. Veď podľa neho svet je Boží. Luther si všímal predovšetkým otázku večnej spásy človeka: Ako nájdem milostivého Boha? Luther si pritom všímal aj druhú otázku, ako urobiť tento hriešny svet lepším, Božím svetom. Nie náhodou, práve v protestantských krajinách – v Nemecku a Anglicku –

došlo v novoveku k najväčšiemu rozvoju aj v oblasti sekulárneho života a v oblasti demokracie. Prejavuje sa to u Luthera hlbokým dôrazom na dodržiavanie humánosti v spoločnosti na základe analógie medzi kráľovstvom Božím a sekulárnym humánnym formovaním sveta.

Luther túto inšpiráciu nachádzal v samotnej Biblii. Základom pre humanizáciu sveta bolo pre Luthera Kristovo evanjelium lásky a fakt, že podľa Biblie Boh sám je láska a my ľudia sme boli Bohom stvorení na Boží obraz. Keďže Lutherova doba bola náboženská, takéto zdôvodnenie humanizácie sveta zo samej Biblie bolo v tej dobe najúčinnéjšie. Preto sa Lutherove myšlienky šírili nezadržateľne vpred v mnohých krajinách Európy.

Panovníci majú konať, ako to robí Boh. Pretože na nebi je sloboda a rovnosť Božích detí, musia byť aj na zemi rešpektované občianske slobody a rovnosť všetkých občanov. Preto sa Luther tak veľmi angažoval aj za odstránenie stredovekej inkvizície, ktorá ľudí donucovala k viere ohňom i mečom. Viera, to je slobodné dielo, k nej nikoho nemôžeme nútiť. Je to Božie dielo v Duchu Svätom.

Do oblasti všeludského pôsobenia Luthera patrí nepriamo aj jeho známy dôraz na učenie o spasení iba/výlučne z Božej milosti (sola gratia). Týmto dôrazom sa Luther postavil proti praxi predávania odpustkov, ktorou bol ľud v jeho dobe ekonomicky zbedačovaný. Spása je dar Božej milosti. Obchod s odpustkami

treba zabrzdiť. V tom bol aj určitý zmysel Lutherovho učenia o spasení z milosti, ktorému ľud predovšetkým rozumel a aj preto sa reformácia tak rýchlo šírila po mnohých európskych krajinách.

Luther vysoko hodnotil aj život v rodine. Podľa Luthera Boh nechce od človeka všelijaké sväté skutky voči Bohu, ale skutky každodenného povolania. Treba konať to, čo žiada život, čo potrebuje blížny. Preto Luther podporoval rušenie kláštorov a ich premieňanie na nemocnice, starobince a školy. Takto vznikali v dobe reformácie skvelé školy, ako boli aj na Slovensku slovenské evanjelické lýceá, kde študovali štúrovci, ktoré sa stali základom vzdelania protestantských národov. Týmto školám v Nemecku dal Luther vzácny dar: nemecký spisovný jazyk. Ako je u nás Ľudovít Štúr, v Nemecku je Luther zakladateľ nemeckého spisovného jazyka svojim prekladom Biblie do nemčiny.

Pre tieto rôzne všeludské aktivity, aby bol tento svet viacej Boží a menej diablov, bol Luther oprávnené zaradený medzi najvplyvnejšie osobnosti celého druhého tisícročia. Preto aj my môžeme, pri 500. výročí jeho reformácie, povedať, že Lutherova reformácia nemala len vnútrocirkevný, ale aj všeludský význam. Ako kresťania a luteráni máme nášho reformátora nasledovať v týchto všeludských aktivitách aj my, aby aspoň čosi z kráľovstva Božieho prichádzalo už v tejto časnosti na túto zem.

*Lutherove biblické poklady,
Lutheran Press, Minneapolis, 2015*

Počuli ste, že som vám povedal: Odídem a prídem k vám. Keby ste ma milovali, tešili by ste sa, že idem k Otcovi, pretože Otec je väčší ako ja. (J 14,28)

Ísť k Otcovi neznamena nič iné, iba opustiť tento smrteľný život, v ktorom Ježiš slúžil Otcovi a Jeho ľudu pokornejšie ako všetci ostatní. Znamená to, že opustí údolie smútku a väzenie a ide do veľkolepého, nebeského paláca a večného, predivného sídla, kde bude vládnuť po pravici Otca a bude Pánom nad všetkým na nebi aj na zemi. Toto nemohol urobiť, kým mal podobu sluhu a bol v dome služobníctva. Naj-

skôr musel vykonať svoju službu a položiť v nej život. Preto bolo lepšie odísť radšej skôr ako neskôr, aby mohol byť ukrižovaný a potom oslávený, aby mohol byť poslaný Duch Svätý na zem, aby všetci vedeli, že Ježiš sedí po pravici Božej a prevzal vládu nad kráľovstvom.

Kristus utešuje svojich učeníkov týmto spôsobom: Áno, teraz som slabý a musíte trpieť so mnou, budete opovrhovaní a umenšovaní spolu so mnou. Avšak hore (s Otcom) mám kráľovstvo, ktoré je dostatočne veľkolepé. Idem tam. Potom budem naozaj s vami a pošlem vám Ducha, ktorý vás tak posilní odvahou, že sa nebudete obávať smrti, diabla ani sveta.

KDE SI BOL, BOŽE?

Z nemčiny preložila Ingeborg Paulínyová

Iste ste si už všimli, že ak sa niekde stane veľké nešťastie, na druhý deň možno v novinách čítať tučnými písmenami napísané: Kde bol Boh? To potom znie ako veľká výčitka a vyzera, ako by sme za nešťastie chceli obviňovať Boha. Obávam sa však, že pre mnohých je to dnes len rétorická otázka, ktorej obsah možno vyjadriť takto: Vidíte, že žiaden Boh na nebi nie je – a ak je, potom len sedí a hrá sa s kockou. Na nej je na piatich stranách napísané: smola, nešťastie,

smrť, choroba, úraz a len na jednej strane je šťastie. Tak sa to mnohým ľuďom zdá, lebo dobré stránky života berú ako samozrejmosť a divia sa, keď to niekedy dopadne inak.

Musíme však priznať, že naše mierky pre šťastie a nešťastie sú príkrátke na to, aby sme mohli posudzovať Božiu všemohúcnosť a spravodlivosť. Mali by sme mať oči viac otvorené pre všetko dobré čo zažívame a to ostatné prenechať Božej múdrosti.

Mali by sme sa radšej pýtať: Kde si bol, Bože, keď som dnes bezmyšlienkovito prechádzal ulicu a ne-

zrazilo ma pritom auto? Kde si bol, Bože, keď som dobre spravil skúšku? Kde si bol, Bože, keď som bol dlho nezamestnaný a zrazu som dostal dobrú prácu? Kde si bol, Bože, keď bol môj otec ťažko chorý a aj napriek prognózam lekárov znova vyzdra-

vel? Kde si bol, Bože, keď som smel poznať svojho životného partnera? Kde si bol, Bože, keď sa mi narodilo zdravé dieťa? Kde si bol, Bože, keď sa mi naposledy splnilo moje želanie?

Na to všetko On odpovie: Bol som tu každý raz!

BIBLIA A DETI

V Božej blízkosti, denné čítanie

Šesťročná Marta bola na návšteve u svojho strýka. Jedného nedeľného večera strýko pozeral televíziu a ona listovala v Biblii. Keď ju to prestalo baviť, prosila strýka, aby jej rozprával o Pánovi Ježišovi. „Mama to robí každú nedeľu,“ drankala. Strýko sa len usmial. Dieťa však na tom trvalo. „Rozprávaj mi niečo o Ježišovi. Alebo o Ňom nič nevieš?“ „Máš pravdu. Nevie o Ňom nič,“ znela odpoveď.

Je ľahké takto odpovedať dieťaťu. Mohol by dať takú istú odpoveď Bohu? Musel o tom premýšľať. Začal čítať Bib-

liu a našiel Pána Ježiša. Objavil hlavnú postavu Biblie ako Vykupiteľa.

V liste z Misie na Níle Lea Pfeningerová rozprávala: „Dnes sa spolu hralo niekoľko detí: jedno dieťa strážilo pri dverách vchod a ostatné chceli vojsť dnu. Na to však potrebovali lístok. Aby si mohli kúpiť vstupenky, vymyslelo najstaršie dievča, že kupujúci musí naspamäť povedať verš z Biblie.

Obidva príbehy sú poučné aj pre nás dospelých. Poukazujú na potrebu čítať a poznať Bibliu-Božie slovo. Nedajme sa zahanbiť deťom, ktoré ho môžu poznať lepšie!

POZÝVAME NA PRAVIDELNÉ STRETNUTIA

---

konfirmandi – utorok o 16:00 h

spevokol – každú stredu o 17:30 h

modlitebné spoločenstvo – každý štvrtok o 16:15 h

biblická hodina – každý štvrtok o 17:30 h

mládež – každý piatok o 17:30 h

detická besiedka – každú nedeľu počas služieb Božích, v *Poprade a Strážach*

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Marec

Samiecová Anna	3.3.
Novoroľníková Anna	6.3.
Keresztény Ján	9.3.
Paľa Ján, Ing.	10.3.
Mlynár Miroslav	14.3.
Odložilík František, Ing.	14.3.
Imrichová Gertrúda	19.3.
Báčová Anna	23.3.
Chladoň Viktor	24.3.
Magerová Erika	25.3.
Korub Ferdinand	26.3.
Božoň Ján, JUDr.	27.3.
Antalová Mária	30.3.
Záhoranský Rudolf	31.3.

Apríl

Šefčík Ján	7.4.
Pokorná Mária	8.4.
Mikulášová Anna	10.4.
Lompartová Jana	11.4.
Sendecký Viliam	25.4.
Mikolajčíková Renáta	27.4.
Fedák Ladislav	28.4.
Šedo Ján	29.4.

POZVANIE NA DETSKÉ PREDVEĽKONOČNÉ STRETNUTIE

Deti, máte rady prekvapenia? Najviac prekvapení zažívate na Vianoce alebo na narodeniny, keď otvárate darčeky. My, pracovníci s deťmi, sme si pre vás pripravili niekoľko prekvapení tesne pred Veľkou nocou. Preto pozývame všetky zvedavé deti aj s rodičmi alebo starými rodičmi na **predveľkonočné stretnutie s prekvapeniami**. Bude sa konať **9. apríla** na Kvetnú nedeľu o **15:00 h** v **zborovej miestnosti na Ul.1.mája**.

A ešte úloha, pre všetkých, ktorí prídu. Deti nech si so sebou prinesú papuče a dospeláci môžu priniesť malé občerstvenie. Už sa tešíme na prekvapujúce stretnutie plné prekvapení a prekvapujúcich zážitkov.

Za organizátorov: Alena Findrová.

VYPÍSANÉ Z MATRÍK V MESIACOCH JANUÁR – FEBRUÁR

Sviatosť Krstu svätého prijali: Miroslav Ružička, Maroš Ružička, Tobias Tomusko, Matej Macko

Manželstvo uzavreli: Miroslav Ružička a Ing. Adriana Podobová

Do večnosti v nádeji na vzkriesenie odišli: Amália Hrehorová (93), Helena Korenková (93)

MAREC

1. St. 18:00 - Poprad, Popolcová streda
5. Ne. 09:00 - Poprad, 1. pôstna nedeľa
10:30 - Stráže, 1. pôstna nedeľa
16:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
9. Št. 18:00 - Poprad, pôstne večerné služby Božie
12. Ne. 09:00 - Poprad, 2. pôstna nedeľa
10:00 - Poprad, sviatosť Večere Pánovej
16:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
16. Št. 18:00 - Poprad, pôstne večerné služby Božie
19. Ne 09:00 - Poprad, 3. pôstna nedeľa
16:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
23. Št. 18:00 - Poprad, pôstne večerné služby Božie
26. Ne. 09:00 - Poprad, 4. pôstna nedeľa (zmena na letný čas)
10:30 - Spišská Sobota, sviatosť Večere Pánovej
17:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
29. St. 15:00 - Poprad, ZS Komenského ul., biblická hodina
30. Št. 18:00 - Poprad, pôstne večerné služby Božie

REDAKCIA ZBOROVÉHO LISTU POPRADSKÝCH EVANJELIKOV ŽELÁ SVOJIM MILÝM ČITATELOM POKOJNÚ A POŽEHNANÚ VEĽKÚ NOC - NECH SA NAŠA VIERA UPEVNÍ BOLESTNÝM UKRIŽOVANÍM PÁNA JEŽIŠA KRISTA ZA NAŠE HRIECHY, ALE AJ JEHO SLÁVNÝM VZKRIESENÍM.

Zborový list popradských evanjelikov. Pre vnútornú potrebu Cirkevného zboru ECAV v Poprade, Námestie sv. Egídia 17/8, 058 01 Poprad, tel. farský úrad: 789 587 2, email: poprad@ecav.sk, www.ecavpp.sk.

Zodpovedný redaktor: Dr. Libor Bednár, zborový farár (0908 940792), jazyková úprava: Mgr. Zuzana Valeková, spolupráca: Ing. Zuzana Hybenová, Ing. Mgr. Michal Findra, farár pre deti a mládež (0903 602 902) a Alena Chlebovcová.

Vydávanie zborového listu môžete podporiť milodarom. Ďakujeme.

APRÍL

2. Ne. 10:00 - Poprad, Smrtná nedeľa, pašiové služby Božie
14:30 - Poprad, Oslobodení Božou milosťou,
program k 500. výr. reformácie
4. Ut. 18:00 - Poprad, pôstne večerné služby Božie
9. Ne. 09:00 - Poprad, Kvetná nedeľa, pašiové služby Božie
10:00 - sviatosť Večere Pánovej
10:30 - Stráže, sviatosť Večere Pánovej
17:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
13. Št. 18:00 - Poprad, Zelený štvrtok,
služby Božie so sviatosťou Večere Pánovej
14. Pi. 09:00 - Poprad, Veľký piatok, pašiové služby Božie
10:00 - Poprad, sviatosť Večere Pánovej
16. Ne. 09:00 - Poprad, Prvá slávnosť veľkonočná
10:30 - Stráže, Prvá slávnosť veľkonočná
17. Po. 09:00 - Poprad, Druhá slávnosť veľkonočná
10:00 - Poprad, sviatosť Večere Pánovej
20. Št. 17:30 - Poprad, biblická hodina
23. Ne. 09:00 - Poprad, 1. nedeľa po Veľkej noci
17:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie
26. St. 15:00 - Poprad, ZS Komenského ul., biblická hodina
27. Št. 17:30 - Poprad, biblická hodina
30. Ne. 09:00 - Poprad, 2. nedeľa po Veľkej noci
10:30 - Spišská Sobota, 2. nedeľa po Veľkej noci
17:30 - Poprad, ZŠ Jarná ul., večerné služby Božie